

✎ Ursula Nafula
🔒 Catherine Groenewald
📧 Asma Afreen
🗣️ Bengali / French
📖 Level 4

Les bananes de grand-mère

দাদীমার কলা

Storybooks Canada
storybookscanada.ca
দাদীমার কলা / Les bananes de grand-mère

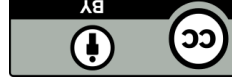
Written by: Ursula Nafula

Illustrated by: Catherine Groenewald

Translated by: (bn) Asma Afreen, (fr) Isabelle

Duston, Veronique Biddau

This story originates from the African Storybook (africanstorybook.org) and is brought to you by Storybooks Canada in an effort to provide children's stories in Canada's many languages.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 3.0 International License.
<https://creativecommons.org/licenses/by/3.0>

দাদীমার চমৎকার একটি বাগান ছিল যেটি জোয়ার, বাজরা এবং কাসাভা পূর্ণ ছিল। কিন্তু সব থেকে ভাল ছিল কলা। যদিও দাদীমার অনেক নাতিনাতনি ছিল, আমি গোপনে গোপনে জানতাম যে আমি তাঁর সবচেয়ে প্রিয়। তিনি আমাকে প্রায়ই তাঁর বাড়িতে আমন্ত্রণ জানাতেন। তিনি আমার সাথে ছোট ছোট গোপন কথাগুলোও বলতেন। কিন্তু একটি গোপন কথা তিনি আমাকে বলেননি, তা হল তিনি কোথায় কলা পাকাতেন।

...

Le jardin de grand-mère était merveilleux – plein de sorgho, de millet et de manioc. Mais le meilleur de tout, c'était les bananes. Bien que grand-mère avait beaucoup de petits-enfants, je savais que secrètement j'étais sa préférée. Elle m'invitait souvent dans sa maison. Elle partageait avec moi ses petits secrets. Mais il y avait une chose qu'elle gardait secrète : L'endroit où elle faisait murir les bananes.

ওইদিন সন্ধ্যায় আমাকে আমার মা, বাবা আর দাদীমা ডেকে পাঠালেন। আমি জানতাম কেন। সেইদিন রাতে যখন আমি ঘুমাবার জন্য শুয়ে পড়লাম, আমি জানতাম আমি আর কখনো চুরি করতে পারব না, দাদীমার থেকে না, বাবামার থেকে না, এবং নিশ্চিতভাবে অন্য কারও থেকে না।

...

Plus tard ce soir-là, ma mère, mon père et grand-mère m'ont appelée. Je savais pourquoi. Cette nuit là quand je me suis couchée, je savais que je ne pourrai plus jamais voler, ni ma grand-mère, ni mes parents, ni qui que ce soit d'autres.

Un jour, je vis un grand panier de paille placé au soleil devant la maison de grand-mère. Quand je lui ai demandé à quoi il servait, pour seule réponse, elle me dit : « C'est mon panier magique. » A côté du panier, il y avait plusieurs feuilles de bananier que grand-mère retourne en temps. J'étais curieuse. « A quoi servent ces feuilles, grand-mère ? » demandai-je. Mais pour seule réponse, elle me dit : « Ce sont mes feuilles magiques. »

...

একদিন আমি দাদীমার বাগিচা ঘেঁষে তাপে রাখা একটি খুঁড় কবলাষ, তখন আমি ঝড় একটি ছুঁড়ি পেলুম। "এটি আমার যাদু পাতা।" কবলাষ, "পাতাগুলো কিসের জন্য, দাদীমা?" আমি ঝড় একটি ছুঁড়ি পেলুম। আমি অনেক ছুঁড়ি পেলুম। আমি কিছু কলাপাতা ছিলাম যা দাদীমা পেলুম। "ঝড় একটি ছুঁড়ি পেলুম।" কবলাষ, "এটি আমার যাদু পাতা।" কবলাষ, "পাতাগুলো কিসের জন্য, দাদীমা?" আমি ঝড় একটি ছুঁড়ি পেলুম।

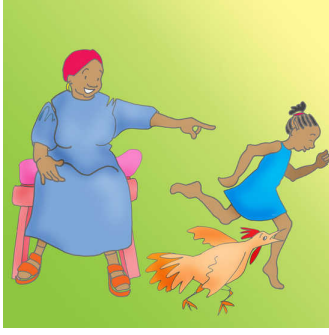

Le lendemain, c'était le jour du marché. Grand-mère se réveilla très tôt. Elle prenait toujours du manioc et des bananes mûres pour les vendre sur le marché. Ce jour-là, je ne me suis pas dépêchée pour aller lui rendre visite. Mais je n'allais pas pouvoir l'éviter bien longtemps.

...

ভাষা পরিবর্তন। দাদীমা ভোর উঠলেন। তিনি সবসময় পাকা কলা এবং কাশালা বাট্টা বিক্রি করতে গেলেন। আমি সেই দিন দাদীমার সাথে দেখা করতে গিয়েছিলাম। কিছু আমি বেশি পেলুম। যাবত তাকে চাওতে পারিলাম।

দাদীমাকে, কলাপাতাগুলোকে, এবং বড় খড়ের ঝুড়িটিকে দেখতে আমার অনেক আকর্ষণীয় লাগছিল। কিন্তু দাদীমা আমাকে একটি কাজ করার জন্য মার কাছে পাঠিয়ে দিলেন। “দাদীমা, অনুগ্রহ করে আমাকে এটি প্রস্তুত করা দেখতে দিন...” “জিদ করোনা বাচ্চা, তোমাকে যা করতে বলা হয়েছে তা কর,” তিনি জোর দিয়ে বললেন। আমি দৌড় দিলাম।

...

C'était fascinant de regarder grand-mère, les bananes, les feuilles de bananier et le grand panier de paille. Mais grand-mère m'envoya retrouver maman pour aller chercher quelque-chose. « Grand-mère, s'il te plaît, laisse-moi regarder ce que tu prépares... » Ne sois pas têtue, petite, fais ce que je te demande » insista-t-elle. Je partis donc en courant.

পরদিন যখন দাদীমা বাগান থেকে সবজি তুলতে গেলেন, আমি চুপিচুপি উঁকি দিয়ে কলা দেখলাম। প্রায় সবগুলোই পাকা ছিল। আমি চারটি কলার একটি কাঁদি না নিয়ে পারলাম না। আমি যখন দরজার দিকে গুঁটি গুঁটি পায়ে এগিয়ে গেলাম, আমি বাহিরে দাদীমাকে কাশতে শুনলাম। আমি কলাগুলোকে জামার ভিতরে কোনমতে লুকিয়ে তাঁর পাশ দিয়ে হেঁটে গেলাম।

...

Le lendemain, alors que grand-mère était dans le jardin en train de ramasser des légumes, je me suis glissée dans sa chambre pour regarder les bananes. Elles étaient presque toutes mûres. Je n'ai pas pu résister, et pris quatre autres bananes. Alors que je marchais sur la pointe des pieds vers la porte, j'entendis grand-mère tousser dehors. J'eus juste le temps de cacher les bananes sous ma robe avant de passer devant elle en m'éloignant.

Le lendemain, lorsque grand-mère est venue rendre visite à maman, je me suis précipitée chez elle pour regarder les bananes une fois de plus. Il y en avait plusieurs, qui étaient déjà très mûres. J'en pris une, que je cachai sous ma robe. Après avoir recouvert le panier, je me rendis derrière la maison pour la manger en vitesse. C'était la banane la plus douce que je n'avais jamais goûtée.

...

ପ୍ରଥମ ସମ୍ବନ୍ଧନ ଦାମ୍ଭୀୟା ଆସାର ସାଥେ ଦେଖା କରାଯାଇଥିଲା, ଆମ୍ଭି କଳାଭଙ୍ଗିଣୀ ଆସାର ଅନୁକ୍ରମେ କରେ ଦେଖା କରାଯାଇଥିଲା । ଆମ୍ଭି କଳାଭଙ୍ଗିଣୀ ଆସାର ଅନୁକ୍ରମେ କରେ ଦେଖା କରାଯାଇଥିଲା । ଆମ୍ଭି କଳାଭଙ୍ଗିଣୀ ଆସାର ଅନୁକ୍ରମେ କରେ ଦେଖା କରାଯାଇଥିଲା । ଆମ୍ଭି କଳାଭଙ୍ଗିଣୀ ଆସାର ଅନୁକ୍ରମେ କରେ ଦେଖା କରାଯାଇଥିଲା ।

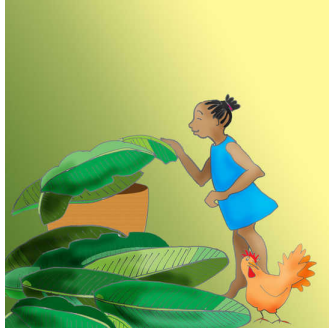

A mon retour, grand-mère était assise dehors, mais il n'y avait plus ni panier, ni bananes. « Grand-mère, où est le panier, où sont toutes les bananes, et où est ... » Mais pour seule réponse, elle me dit : « Ils sont dans mon lieu magique. » J'étais très déçue.

...

ସମ୍ବନ୍ଧନ ଦାମ୍ଭୀୟା ଆମ୍ଭି କଳାଭଙ୍ଗିଣୀ ଆସାର ଅନୁକ୍ରମେ କରେ ଦେଖା କରାଯାଇଥିଲା । ଆମ୍ଭି କଳାଭଙ୍ଗିଣୀ ଆସାର ଅନୁକ୍ରମେ କରେ ଦେଖା କରାଯାଇଥିଲା । ଆମ୍ଭି କଳାଭଙ୍ଗିଣୀ ଆସାର ଅନୁକ୍ରମେ କରେ ଦେଖା କରାଯାଇଥିଲା । ଆମ୍ଭି କଳାଭଙ୍ଗିଣୀ ଆସାର ଅନୁକ୍ରମେ କରେ ଦେଖା କରାଯାଇଥିଲା ।

দু'দিন পর, দাদীমা আমাকে তাঁর শোবার ঘরে তাঁর ছড়ি আনতে পাঠালেন। আমি যেই দরজা খুললাম, আমাকে পাকা কলার মৌ মৌ গন্ধ স্বাগত জানাল। ভিতরের কক্ষে দাদীমার বড় যাদুর ঝুড়িটি রাখা ছিল। এটি একটি পুরনো কঞ্চল দিয়ে ভালভাবে আবৃত করা ছিল। আমি এটিকে উঁচু করে সেই মহিমাষিত গন্ধ শুকলাম।

...

Deux jours plus tard, grand-mère m'envoya dans sa chambre chercher son bâton de marche. Dès que j'ouvris la porte, je fus accueilli par une forte odeur de bananes mures. Au milieu de la pièce, se trouvait le grand panier magique de grand-mère. Il était bien caché sous une vieille couverture. Je la soulevai et reniflai cette odeur extraordinaire.

দাদীমার কণ্ঠস্বর আমাকে হকচকিয়ে দিল যখন তিনি আমাকে ডাকলেন, “তুমি কি করছ? জলদি করে আমার ছড়ি নিয়ে আস।” আমি তাঁর ছড়ি নিয়ে তড়িঘড়ি করে বাহিরে গেলাম। “তুমি কেন হাসছ?” দাদীমা জিজ্ঞেস করলেন। দাদীমার প্রশ্ন আমাকে উপলব্ধি করাল যে আমি তাঁর যাদুর স্থানের সন্ধান পাওয়াতে তখনো হেসে যাচ্ছিলাম।

...

La voix de grand-mère me fit sursauter quand elle appela, « Que fais-tu ? Dépêche-toi de m'apporter mon bâton ». Je me suis alors précipitée avec sa canne. « Qu'est-ce qui te fait sourire ? » demanda grand-mère. Sa question me fit réaliser que je souriais encore en pensant à la découverte de son lieu magique.